

Citation:

A. Zwaveling & R.J. Ploeg, Levensbericht F.O. Belzer, in:
Levensberichten en herdenkingen, 1996, Amsterdam, pp. 11-14

Levensbericht door A. Zwaveling en R.J. Ploeg

Folkert Oene Belzer

5 oktober 1930 – 6 augustus 1995

Folkert Oene Belzer

'Opportunity knocks on everybody's door, don't be afraid to open it'. Deze uitspraak kenmerkte de levensstijl van prof. dr. F.O. Belzer – correspondent sedert 1989 – die op 6 augustus 1994 in Madison, Wisconsin, USA overleed.

Folkert Oene (Fred) Belzer werd op 5 oktober 1930 in Soerabaja geboren. Na het einde van de Tweede Wereldoorlog verhuisde hij met zijn ouders naar Nederland waar hij de middelbare school voltooide en kortdurend studeerde aan de Rijksuniversiteit Leiden. Tijdens een bezoek aan de Verenigde Staten besloot hij zijn verdere opleiding daar voort te zetten. Hij behaalde in 1953 de Bachelor of Arts degree in scheikunde aan het Colby College in Waterville, Maine. Een jaar later verkreeg hij de Master of Arts degree in biologie en in 1958 de Doctor of Medicine degree van de Boston University Medical School, Massachusetts. Belzers chirurgische opleiding begon in het Grace-New Haven ziekenhuis van de Yale University en eindigde met een chief residency aan de University of Oregon Medical School. In Portland, Oregon, begon hij als jong staflid zijn academische carrière. In 1964 werkte hij gedurende 2 jaar als Senior Lecturer in het Guy's Hospital in London, Engeland. In 1966 werd hij benoemd tot Professor of Surgery en in 1972 tot hoofd van het transplantatie-programma aan de University of California in San Francisco.

In 1974, na zijn benoeming tot Professor of Surgery en Chairman van de chirurgische kliniek van de University of Wisconsin, verhuisde hij met zijn echtgenote Marion Belzer en vier kinderen naar Madison, Wisconsin.

Belzer was een voortreffelijk clinicus, een geïnspireerde wetenschapper en be-gaafd docent. Hij was een van de grote pioniers op het gebied van de klinische en experimentele transplantatie-geneeskunde. Zijn wetenschappelijke interesse en onderzoek lagen vooral op het gebied van de conservering van organen voor transplantatie-doeleinden: de orgaanpreservatie.

Belzer voelde zich in eerste instantie arts en was begaan met het lot van patiënten. Daarnaast stimuleerde zijn wetenschappelijke nieuwsgierigheid hem tot het verrichten van onderzoek hoe bepaalde fysiologische mechanismen en proces-sen zich in het menselijke lichaam voltrokken. Vanuit deze invalshoek trachtte hij gedurende zijn hele loopbaan zoveel mogelijk klinische vraagstellingen naar het laboratoriummodel te vertalen om uiteindelijk een oplossing voor een klinisch probleem te vinden waardoor de kwaliteit van behandeling van de patiënt inder-daad werd verbeterd.

Belzer is zeer nauw betrokken geweest bij de ontwikkeling van niertransplan-tatie als klinisch experiment in de jaren zestig tot de inmiddels volledig geaccep-teerde behandelingsvorm voor patiënten met terminale nierinsufficiëntie. Gedu-rende de afgelopen 25 jaar is hij als geen ander verantwoordelijk geweest voor de ontwikkeling van methoden om organen goed te conserveren, opdat zij met succes getransplanteerd konden worden. Hij zag het als een grote uitdaging om oplossin-gen te vinden die het mogelijk maken om organen na langdurige preservatie

buiten het lichaam zonder verlies van functie onmiddellijk na transplantatie bij de ontvanger weer te laten functioneren.

In 1967 verraste Belzer de transplantatie-gemeenschap met een serie succesvolle niertransplantaties na drie dagen gekoelde preservatie met behulp van een machine. Voor het eerst werden transplantatie-teams nu in staat gesteld organen van donoren op grote geografische afstand te benutten aangezien er nu een middel was gevonden om de nieren tijdens het transport bruikbaar te houden. Belzer was hierdoor een van de eersten die in staat was organen uit te wisselen ten behoeve van urgente patiënten of betere donor-ontvanger combinaties elders in het land. Ook in Nederland profiteerden wij van zijn ontdekking. In 1971 werd op de eerste Kerstdag voor de eerste maal een donornier op de machine vanuit San Francisco naar Leiden overgevlogen en met succes en onmiddellijke functie na 37 uur bewaartijd, in een 31-jarige man getransplanteerd.

De belangstelling van Belzer bleef niet beperkt tot machinale nierpreservatie. Hij verrichtte vele onderzoeken op deelgebieden van de transplantatie-geneeskunde. De bevindingen van hem en zijn medewerkers resulteerden in meer dan 550 publicaties. Een tweede belangrijke doorbraak werd door hem bereikt met de ontwikkeling van een speciale bewaarloesstof de UW (University of Wisconsin) Solution. Met deze vloeistof die in zijn laboratorium werd ontwikkeld, bleek het mogelijk zonder machine op een zeer eenvoudige wijze gedurende een voldoende lange tijd niet alleen nieren maar ook lever, alvleesklier, dunne darm en zelfs hart en longen te bewaren en daarmee te behouden voor transplantatie-doeleinden. Inmiddels wordt UW of 'Belzer' Solution over de gehele wereld gebruikt.

Belzer streefde naar 'excellence' bij alles wat hij op zijn vakgebied chirurgie of zijn transplantatie-onderzoek deed en verlangde dit ook van zijn stafmedewerkers en assistenten. Gedurende zijn carrière heeft hij als chirurg en chairman van zijn afdeling veel erkenning gekregen, hetgeen blijkt uit het grote aantal voorzitterschappen, huldigingen en erelidmaatschappen van nationale en internationale wetenschappelijke verenigingen. Zijn succes als onderzoeker blijkt uit het feit dat hij gedurende meer dan 25 jaar onafgebroken NIH (National Institutes of Health) funding heeft gehad en tenslotte in 1987 werd onderscheiden met de NIH Merit Award. Een andere grote erkenning bestond uit de onderscheiding met de Medalion for Scientific Achievement in 1995 door de American Surgical Association. Deze onderscheiding is in het 117-jarige bestaan van de ASA slechts 11 keer eerder uitgereikt.

Een voor Belzer zeer belangrijke taak was het geven van onderwijs. Belzer was een begaafd docent. Hij had direct contact met zijn studenten en assistenten en wist voor hen door zijn directe interactieve benadering de vaak droge en taaie materie interessant te maken. Gedurende zijn loopbaan heeft hij vele studenten, assistenten en 26 fellows opgeleid. Hun vergaren van kennis en maatschappelijk welbevinden waren zijn doel en iets waar hij trots op was. Met velen van hen

onderhield hij nog lang na vertrek uit San Francisco en later uit Madison persoonlijk contact.

Ook verscheidene jonge Nederlandse onderzoekers hebben gedurende één of meer jaren vol enthousiasme in zijn laboratorium en kliniek gewerkt, waarmee een belangrijke bijdrage geleverd werd aan de ontwikkeling van de transplantatiechirurgie in Nederland.

Belzer was een mens zonder enige vorm van zelfzucht. Hij was een creatief clinicus en onderzoeker en wist zijn enthousiasme op veel jonge mensen over te brengen. Hij was eerlijk en integer en in zijn omgang met mensen fair en sensitief voor de gevoeligheden van anderen. Bovendien bezat hij een groot gevoel voor humor en zelfspot. In 1994 werd Belzer in zijn 65ste levensjaar ongeneeslijk ziek. Dit tot zijn grote spijt, immers, er waren nog zoveel dingen die hij had willen doen. Ondanks zijn ziekte bleef hij tot en met het laatst zeer actief en bereikbaar voor iedereen die dat wilde. In de laatste maanden van zijn leven heeft hij nog velen geholpen en advies gegeven.